

pet godina rada i izašle 1559. u Bazelu u jednoj velikoj folijantskoj svesci pod naslovom:

»Ecclesiastica historia, integram Ecclesiae Christi ideam, quantum ad locum, propagationem, persecutionem, tranquillitatem, doctrinam, haereses, ceremonias, gubernationem, schismata, synodos, personas, miracula, martyria, religiones extra Ecclesiam, et statum Imperii politicum attinet, secundum singulas centurias, perspicuo ordine complectens: singulari diligentia et fide ex vetustissimis et optimis historicis, patribus et aliis scriptoribus congesta: Per aliquod studiosos et pios viros in urbe Magdenburgica«⁵³). Svih trinajest centurija izašlo je još za života Vlačićeva (do 1574.). On je surađivao na svima, osim posljednje. Dvanaest sa njegovom suradnjom je izašlo do 1569.

Ovo djelo je dalo katolicima veliki pozitivan podstrek. Ipak je to bila prva crkvena povijest, znanstveno pisana, štampana i rasprostranjena po Evropi. Neke centurije izašle su i na njemačkom jeziku. Cijelo izdanje je poslije još jedanput štampano od kalvinista, zatim prevedeno i izdato na holandskom. Ono je postalo pristupačno povjesničarima, teolozima, filozofima. Moglo se kritički prosuđivati i uspoređivati. S toga su katolici, kao što su protiv njegovog kataloga svjedoka istine izdali svoj katalog, organizirali sada rad na izdavanju katoličke

⁵³) »Crkvena historija koja obuhvaća cjelokupnu ideju Kristove crkve, s obzirom na mjesto, širenje, progone, miran razvoj, učenje, sekte, ceremonije, upravu, rascole, sinode, lica, čuda, mučeništva, vjere van crkve i političko stanje Imperije, izložena jasnim redom po pojediniim stoljećima, naročito marljivošću i vjerom prema najstarijim i najboljim historičarima, ocima i drugim piscima sastavljena: od nekoliko poštenih ljudi u gradu Magdenburgu«. Svaki vijek je obrađen sa gornjih gledišta u posebnim glavama.